Downloaded via the EU tax law app / web

Kaw?a C-153/08

Il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej

vs

Ir-Renju ta' Spanja

"Nuqqas ta' Stat li jwettaq obbligu — Libertà li ji?u pprovduti servizzi — Artikoli 49 KE u 36 tal-Ftehim ?EE — Tassazzjoni diretta — Taxxa fuq id-d?ul — E?enzjoni fiskali limitata g?ar-reb? minn lotteriji u log?ob tal-a??ard organizzati minn ?erti korpi u entitajiet nazzjonali"

Sommarju tas-sentenza

Libertà li ji?u pprovduti servizzi — Restrizzjonijiet — Le?i?lazzjoni fiskali

(Artikoli 46(1) KE u 49 KE; Ftehim ?EE, Artikolu 36)

Stat Membru li j?omm fis-se?? le?i?lazzjoni fiskali li te?enta r-reb? mag?mul minn parte?ipazzjoni f'lotteriji, f'log?ob u f'im?atri organizzati f'dan l-Istat Membru minn ?erti korpi pubbli?i u entitajiet stabbiliti f'dan l-Istat Membru u li je?er?itaw attivitajiet ta' natura so?jali jew ta' assistenza ming?ajr skop ta' lukru, ming?ajr ma din l-istess e?enzjoni ting?ata lir-reb? li ?ej minn lotteriji, log?ob u m?atri organizzati mill-korpi u mill-entitajiet stabbiliti fi Stat Membru ie?or tal-Unjoni Ewropea jew ta?-?ona Ekonomika Ewropea u li je?er?ita attivitajiet tal-istess tip, jonqos milli jwettaq l-obbligi tieg?u ta?t l-Artikoli 49 KE u 36 tal-Ftehim fuq i?-?ona Ekonomika Ewropea

Fil-fatt, il-korpi pubbli?i u l-entitajiet li jwettqu attivitajiet ta' natura so?jali jew ta' assistenza ming?ajr skop ta' lukru, stabbiliti fi Stat Membru ie?or li mhux l-Istat Membru kkon?ernat u li jfittxu l-istess g?anijiet b?al dawk imfittxa mill-korpi u mill-entitajiet elenkati ta' dan l-istess Stat Membru jinsabu f'sitwazzjoni komparabbli ma' dik ta' dawn tal-a??ar.

F'dawn i?-?irkustanzi, billi g?andha l-effett li ji?i ttrattat b'mod iktar favorevoli r-reb? iddistribwit mill-korpi u mill-entitajiet stabbiliti fit-territorju nazzjonali, tali e?enzjoni fiskali tikkostitwixxi restrizzjoni diskriminatorja g?al-libertà li ji?u pprovduti servizzi g?ad-dannu tal-korpi pubbli?i u tal-entitajiet li je?er?itaw dawn l-attivitajiet ta' natura so?jali jew ta' assistenza ming?ajr skop ta' lukru, stabbiliti fi Stat Membru ie?or u li jfittxu l-istess g?anjiet b?al dawk imfittxa mill-korpi u mill-entitajiet elenkati mill-ewwel Stat Membru.

Sa fejn hija g?andha natura diskriminatorja, din ir-restrizzjoni hija ??ustifikata biss fil-ka? li l-g?anijiet imfittxija mil-le?i?latur nazzjonali jirri?ultaw minn ra?unijiet ta' ordni pubbliku, ta' sigurtà pubblika jew ta' sa??a pubblika fis-sens tal-Artikolu 46(1) KE u li tkun konformi mal-prin?ipju tal-proporzjonalità.

F'dan ir-rigward, mhuwiex i??ustifikat mill-g?an ta' prevenzjoni tal-?asil tal-flus u l-?lieda kontra l-frodi fiskali, li l-awtoritajiet ta' Stat Membru ma jistg?ux validament jaslu g?all-konklu?joni, b'mod ?enerali u ming?ajr distinzjoni, li l-korpi u l-entitajiet stabbiliti f'Stat Membru ie?or je?er?itaw attivitajiet kriminali. Barra minn dan, il-fatt li b'mod ?enerali ji?u esklu?i mill-benefi??ju ta' e?enzjoni fiskali dawn l-korpi u dawn l-entitajiet jidher li huwa sproporzjonat, peress li jmur lil hinn minn dak li huwa ne?essarju sabiex ti?i mi??ielda l-kriminalità. F'dak li jirrigwarda l-?lieda kontra l-vizzju tal-log?ob, filwaqt li ma jistax ji?i esklu? li dan l-g?an jista' ji?i kkunsidrat ta?t il-kun?ett ta' protezzjoni

tas-sa??a pubblika, l-e?enzjoni tar-reb?, madankollu, hija suxxettibbli li tinkora??ixxi lill-konsumaturi jipparte?ipaw fl-lotteriji, log?ob tal-a??ard u m?atri li jafu jibbenefikaw minnhom, u g?aldaqstant mhijiex ideali sabiex tiggarantixxi b'mod koerenti t-twettiq tal-g?an allegatament imfittex. Fir-rigward tal-finanzjament tal-infrastrutturi u tal-pro?etti g?all-u?u pubbliku permezz tad-d?ul tal-korpi kkon?ernati mill-e?enzjoni, dawn huma kunsiderazzjonijiet ekonomi?i li mhumiex parti mir-ra?unijiet tal-Artikolu 46 KE li jistg?u ji??ustifikaw restrizzjoni g?al-libertà li ji?u pprovduti servizzi ggarantiti mit-Trattat. L-istess japplika g?all-protezzjoni tal-ordni so?jali u tal-protezzjoni tal-konsumaturi, li huma ra?unijiet imperattivi ta' interess ?enerali u li g?alhekk ma jistg?ux ji??ustifikaw restrizzjonijiet ta' natura diskriminatorja.

Minn dan jirri?ulta li din id-diskriminazzjoni mhijiex i??usitifikata fis-sens tal-Artikolu 46(1) KE.

Sa fejn id-dispo?izzjonijiet tal-Artikolu 36 tal-Ftehim ?EE g?andhom l-istess portata ?uridika b?al dik tad-dispo?izzjonijiet, li huma essenzjalment identi?i, tal-Artikolu 49 KE, il-kunsiderazzjonijiet fuq imsemmija jistg?u ji?u trasposti *mutatis mutandis* g?al dan l-Artikolu.

(ara l-punti 33, 34, 38-41, 43, 45, 47-49 u d-dispo?ittiv)

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (L-Ewwel Awla)

6 ta' Ottubru 2009 (*)

"Nuqqas ta' Stat li jwettaq obbligu – Libertà li ji?u pprovduti servizzi – Artikoli 49 KE u 36 tal-Ftehim ?EE – Tassazzjoni diretta – Taxxa fuq id-d?ul – E?enzjoni fiskali limitata g?ar-reb? minn lotteriji u log?ob tal-a??ard organizzati minn ?erti korpi u entitajiet nazzjonali"

Fil-Kaw?a C?153/08,

li g?andha b?ala su??ett rikors g?al nuqqas ta' twettiq ta' obbligu ta?t l-Artikolu 226 KE, ippre?entat fil-15 ta' April 2008,

Il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej, irrappre?entata minn R. Lyal u L. Lozano Palacios, b?ala a?enti, b'indirizz g?an-notifika fil-Lussemburgu,

rikorrenti,

vs

Ir-Renju ta' Spanja, irrappre?entat minn F. Díez Moreno, b?ala a?ent, b'indirizz g?an-notifika fil-Lussemburgu,

konvenut,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (L-Ewwel Awla),

komposta minn P. Jann, President tal-Awla, M. Ileši?, A. Tizzano, E. Levits u J.?J. Kasel (Relatur), Im?allfin,

Avukat ?enerali: P. Mengozzi,

Re?istratur: R. Grass,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub

wara li semg?et il-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tas-16 ta' Lulju 2009,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 Permezz tar-rikors tag?ha, il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej titlob lill-Qorti tal-?ustizzja sabiex tikkonstata li, billi ?amm fis-se?? le?i?lazzjoni fiskali li tintaxxa r-reb? mag?mul minn parte?ipazzjoni f'kull tip ta' lotteriji, log?ob u m?atri organizzati barra mir-Renju ta' Spanja, filwaqt li r-reb? mag?mul minn ?erti tipi ta' lotteriji, log?ob jew im?atri organizzati fir-Renju ta' Spanja huma e?enti mit-taxxa fuq id-d?ul, ir-Renju ta' Spanja naqas milli jwettaq l-obbligi tieg?u ta?t id-dritt Komunitarju u, b'mod partikolari, ta?t l-Artikolu 49 KE u l-Artikolu 36 tal-Ftehim dwar i?-?ona Ekonomika Ewropea, tat-2 ta' Mejju 1992 (?U 1994, L 1, p. 3, iktar 'il quddiem il-"Ftehim ?EE").

Il-kuntest ?uridiku

It-Trattat KE u l-Ftehim ?EE

2 Skont l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 49 KE:

"Fil-qafas tad-disposizzjonijiet ta' hawn ta?t, ir-restrizzjonijiet fuq il-liberta' li ji?u provduti servizzi fil-Komunità g?andhom ji?u projbiti fir-rigward ta' ?ittadini ta' Stati Membri li jkunu stabbiliti fi Stat tal-Komunità li ma jkunx dak tal-persuna li lilha jing?ataw is-servizzi."

3 L-Artikolu 36(1) tal-Ftehim ?EE jiddisponi:

"Fil-kuntest ta' dan il-ftehim, kull restrizzjoni g?al-libertà li ji?u pprovduti servizzi fit-territorju tal-partijiet kontraentri fir-rigward ta?-?ittadini tal-Istati Membri tal-KE u tal-Istati tal-EFTA [Asso?jazzjoni Ewropea g?all-Kummer? ?ieles] stabbiliti fi Stat Memrbu tal-KE jew fi Stat tal-EFTA, g?ajr dak fejn qed ji?i pprovdut is-servizz, hija pprojbita."

Il-le?i?lazzjoni nazzjonali

4 L-Artikolu 7 tal-Li?i Nru 35/2006, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar it-taxxa fuq id-d?ul ta' persuni fi?i?i u li temenda parzjalment il-li?ijiet dwar it-taxxi imposti fuq il-kumpanniji, fuq id-d?ul ta' persuni mhux residenti u fuq il-patrimonju (BOE Nru 285, tad-29 ta' Novembru 2006, p. 41734, iktar 'il quddiem "il-li?i dwar it-taxxa fuq id-d?ul"), li tipprovdi li ?ertu d?ul ikun e?entat mit-taxxa fuq id-d?ul, jiddisponi:

"Id-d?ul segwenti huwa e?entat:

[…]

ñ) Ir-reb? minn lotteriji u m?atri organizzati mill-korp pubbliku 'Loterías y Apuestas del Estado'

[korp pubbliku nazzjonali tal-lotteriji u l-im?atri] u mill-korpi jew l-entitajiet tal-komunitajiet awtonomi, kif ukoll ir-reb? minn tlug? bix-xorti organizzat mill-organizzazzjoni tas-Salib l-A?mar Spanjola u xi tip ta' log?ob awtorizzat mill-Organización Nacional de Ciegos Españoles [organizzazzjoni nazzjonali tan-nies g?omja fi Spanja, iktar 'il quddiem l-?ONCE'].

[…]"

5 Bl-applikazzjoni ta' dispo?izzjonijiet o?ra tal-li?i dwar it-taxxa fuq id-d?ul, b'mod partikolari l-Artikoli 33.1, 45 u 63(1) ta' din, ir-reb? minn lotteriji, log?ob u m?atri organizzati minn korpi o?ra nazzjonali jew barranin, inklu?i dawk stabbiliti fil-pajji?i membri tal-Unjoni Ewropea u ta?-?ona Ekonomika Ewropea, g?andu ji?died mal-ba?i taxxabbli u huwa su??ett g?al rati ta' taxxi progressivi tat-taxxa fuq id-d?ul.

Il-pro?edura prekontenzju?a

6 Permezz ta' ittra ta' intimazzjoni tal-4 ta' April 2006, il-Kummissjoni informat lir-Renju ta' Spanja li t-trattament fiskali mog?ti mil-li?i Spanjola lir-reb? minn lotteriji, log?ob u m?atri organizzati barra minn dan l-Istat Membru, huwa inkompatibbli mal-Artikolu 49 KE u l-Artikolu 36 tal-Ftehim ?EE, inkwantu dan ir-reb? huwa su??ett g?at-taxxa fuq id-d?ul, filwaqt li r-reb? minn ?erti lotteriji u ?ertu log?ob Spanjol huma e?enti, u stieden lil dan l-Istat sabiex jittra?mettilu l-osservazzjonijiet tieg?u f'dan ir-rigward.

7 Fir-risposta tieg?u, ir-Renju ta' Spanja ssottometta li l-e?enzjoni inkwistjoni tapplika biss f'?erti ?irkustanzi u hija marbuta man-natura partikolari ta' ?erti entitajiet li jorganizzaw dawn il-lotteriji. Ma te?isti l-ebda diskriminazzjoni, peress li l-organizzaturi tal-lotteriji stabbiliti fi Spanja, ?eneralment joperaw fl-istess ?irkustanzi b?al dawk li mhux stabbiliti f'dan l-Istat Membru. Sabiex ji??ustifika l-e?enjoni inkwistjoni, ir-Renju ta' Spanja sa?aq fuq il-?lieda kontra l-effetti negattivi ta' dawn it-tipi ta' attivitajiet u l-mar?ni wiesa' ta' diskrezzjoni li g?andhom l-Istati Membri biex jirregolaw dan it-tip ta' log?ob.

8 Fil-15 ta' Di?embru 2006, il-Kummissjoni ?ar?et opinjoni motivata li permezz tag?ha stiednet lir-Renju ta' Spanja jadotta l-mi?uri me?tie?a sabiex jikkonforma ma' din l-opinjoni fi ?mien xahrejn min-notifika tag?ha.

9 Permezz tal-ittra tat-22 ta' Frar 2007, il-Gvern Spanjol informa lill-Kummissjoni li kien qed jikkonferma l-po?izzjoni tieg?u. Il-li?i Spanjola tat-taxxa fuq id-d?ul, kienet nieqsa g?al kollox minn elementi li jiddiskriminaw abba?i tan-nazzjonalità, tar-residenza jew tal-post ta' stabbiliment tal-organizzaturi tal-lotteriji jew tal-log?ob tal-a??ard u setg?et ti?i ??ustifikata abba?i tal-protezzjoni tal-konsumaturi u tal-ordni so?jali.

10 Il-Kummissjoni, mhux sodisfatta mir-risposta tar-Renju ta' Spanja, idde?idiet li tippre?enta dan ir-rikors.

Fuq ir-rikors

L-argumenti tal-partijiet

11 Il-Kummissjoni tis?aq li fid-dawl tal-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja dwar il-libertà li ji?u pprovduti servizzi u, b'mod partikolari, is-sentenza tat-13 ta' Novembru 2003, Lindman (C?42/02, ?abra p. I?13519), il-li?i dwar it-taxxa fuq id-d?ul hija diskriminatorja, billi g?andha l-effett li tag?mel iktar diffi?li l-provvista ta' servizzi bejn ir-Renju ta' Spanja u l-Istati Membri l-o?ra minn dik ta' natura purament interna g?al Spanja, u hija suxxettibbli li tiskora??ixxi l-persuni li jg?ixu fi Spanja milli jipparte?ipaw f'lotteriji li l-organizzaturi tag?hom huma stabbiliti f'Stati Membri o?ra tal-

Unjoni jew ta?-?ona Ekonomika Ewropea. Konsegwentement, din il-li?i tikser l-Artikoli 49 KE u 36 tal-Ftehim ?EE.

12 Huwa minnu li l-e?enzjoni inkwistjoni ma tkoprix l-organizzaturi kollha tal-lotteriji u tal-log?ob tal-a??ard stabbiliti fi Spanja u hija limitata g?al ?erti entitajiet spe?ifi?i. Madankollu, jibqa' l-fatt li din l-e?enzjoni, kemm-il darba jgawdu minnha entitajiet stabbiliti f'dan l-Istat Membru biss, hija ta' natura diskriminatorja.

13 Il-mar?ni ta' diskrezzjoni li jgawdu minnha l-Istati Membri sabiex jirregolaw attivitajiet simili, ma ti??ustifikax l-e?enzjoni prevista mil-li?i dwar it-taxxa fuq id-d?ul. Fil-fatt, din tal-a??ar, minflok ma te?i?i l-pre?enza ta' ?erti karatteristi?i, sabiex tag?ti trattament fiskali favorevoli, tillimita din l-e?enzjoni g?al ?erti entitajiet spe?ifi?i, anki jekk tippermetti li servizzi simili jkunu offruti minn entitajiet o?ra li ma jibbenefikawx minn dan it-trattament fiskali favorevoli, fosthom entitajiet tal-istess tip b?al dawk li jinsabu fi Stati Membri o?ra li mhux ir-Renju ta' Spanja jew l-entitajiet bl-istess g?anijiet b?al dawk tal-entitajiet Spanjoli, imsemmija minn din il-li?i.

14 Barra minn dan, jirri?ulta mill-punt 25 tas-sentenza Lindman, i??itata iktar 'il fuq, li l-?ustifikazzjonijiet li jistg?u jitressqu minn Stat Membru, mag?hom g?andu ji?i mehmu? anali?i tan-ne?essità u tal-proporzjonalità tal-mi?ura restrittiva adottata minn dan l-Istat. F'dan il-ka?, ir-Renju ta' Spanja ma pprovda l-ebda informazzjoni ?ustifikattiva g?all-e?enzjoni kkontestata.

15 Il-Kummissjoni tg?id ukoll li rikors g?al mi?ura ta' e?enzjoni fiskali mhux l-a?jar mezz sabiex jintla?aq l-g?an imfittex mir-Renju ta' Spanja, li jiskora??ixxi lin-nies milli jilag?bu log?ob tal-a??ard, peress li l-imsemmija e?enzjoni, min-natura tag?ha, iktar tinkora??ixxi l-parte?ipazzjoni ta?-?ittadini f'dan il-log?ob.

16 Dwar l-g?anijiet ta' prevenzjoni tal-?asil tal-flus u l-?lieda kontra l-frodi fiskali, il-Kummissjoni tiddikjara li ma tistax tifhem kif l-e?enzjoni fiskali inkwistjoni fil-kaw?a pre?enti tista' tikkontribwixxi, hekk kif jallega r-Renju ta' Spanja, g?all-imsemmija g?anijiet. G?all-kuntrarju, il-Kummissjoni tikkunsidra li l-?lieda kontra dawn il-prattiki tista', skont il-ka?, ti??ustifika t-tne??ija tal-e?enzjoni inkwistjoni, i?da fl-ebda ka? i?-?amma tag?ha. Hija ??id li l-mi?uri ta' prevenzjoni tal-?asil tal-flus di?à jiggarantixxu livell sinjifikattiv ta' protezzjoni li jag?mel inutli mi?uri tat-tip ta' dik inkwistjoni f'din il-kaw?a.

17 Dwar dak li g?andu x'jaqsam mal-?tie?a li ti?i ggarantita l-protezzjoni tal-konsumaturi skont ir-regoli stabbiliti fi Spanja, il-Kummissjoni tg?id li ma jistax ji?i kkonfermat b'?ertezza li din il-protezzjoni hija mhedda min?abba l-organizzazzjoni tal-lotteriji inkwistjoni, minn entitajiet stabbiliti fi Stati Membri o?ra. Fil-fatt, barra li l-attivitajiet inkwistjoni huma kollha di?à rregolati f'kull Stat Membru, je?istu mekkani?mi ta' kontroll li huma ta' natura li jiggarantixxu din il-protezzjoni u li huma kompatibbli mad-dritt Komunitarju.

18 Fi kwalunkwe ka?, il-li?i dwar it-taxxa fuq id-d?ul hija ta' natura diskriminatorja u l-?ustifikazzjonijiet imressqa ma jistg?ux jintlaqg?u.

19 Ir-Renju ta’ Spanja jikkontesta n-nuqqas tat-twettiq ta’ obbligu, billi jissottometti primarjament, li l-e?enzjoni fiskali inkwistjoni ma tikkostitwixxix restrizzjoni diskriminatorja. L-imsemmija diskriminazzjoni, li l-kamp ta’ applikazzjoni tag?ha hija personali, peress li hija limitata g?al ?erti entitajiet pubbli?i tal-Istat jew ta’ komunitajiet awtonomi, g?all-organizzazzjoni tas-Salib l-A?mar Spanjola u g?all-organizzazzjoni nazzjonali tan-nies g?omja fi Spanja, bla dubju li ti??enera differenza fit-trattament, fir-rigward ta’ korpi u entitajiet li mhux imsemmija fid-dispo?izzjoni. Madankollu, din id-differenza fit-trattament, mhijiex diskriminatorja jew kuntrarja g?all-prin?ipju ta’ trattament ugwali, peress li l-entitajiet li mhux imsemmija minn din l-e?enzjoni mhumiex fl-istess sitwazzjoni b?al dawk li jaqg?u fil-kamp tal-applikazzjoni tag?ha.

20 Ir-Renju ta’ Spanja jippre?i?a li l-kamp tal-applikazzjoni tal-e?enzjoni inkwistjoni mhux esti? g?ar-reb? kollu mil-lotteriji jew mil-log?ob tal-a??ard u l-im?atri organizzati fi Spanja jew minn entitajiet residenti fi Spanja. G?aldaqsatnt, bla ?sara g?al din l-e?enzjoni, ir-reb? iddistribwit fil-kuntest tal-log?ob organizzat mir-residenti, huwa su??ett g?all-istess taxxi, b?ar-reb? li huwa ddistribwit fil-kuntest tal-log?ob organizzat minn dawk li mhux residenti. Konsegwentement, ma jistax ji?i konklu? li d-dispo?izzjoni kkontestata tipprodu?i jew hija ta’ natura li tipprodu?i diskriminazzjoni fil-konfront tal-organizzaturi tal-lotteriji, li mhux stabbiliti fi Spanja. Ma hemm l-ebda diskriminazzjoni fir-rigward ta’ entitajiet mhux residenti bi karatteristi?i analogi g?al dawk elenkati fil-li?i dwar it-taxxa fuq id-d?ul, billi din tal-a??ar ma tiddefinixxix l-kamp ta’ applikazzjoni tal-e?enzjoni inkwistjoni skont ?erti karatteristi?i stabbiliti u ma tirreferi la g?an-nazzjonalità u lanqas g?al post fejn ?ew stabbiliti l-entitajiet ikkon?ernati.

21 Kuntrarjament g?al dak li ssostni l-Kummissjoni, il-?urisprudenza stabbilita fis-sentenza Lindman, i??itata iktar ’il fuq, ma tistax ti?i trasposta g?all-ka? pre?enti, peress li b’differenza mil-li?i Finlandi?a inkwistjoni f’din il-kaw?a li tat lok g?al din is-sentenza, il-li?i dwar it-taxxa fuq id-d?ul tissu??etta, fil-prin?ipju, g?at-taxxa fuq id-d?ul, ir-reb? mil-lotteriji, mil-log?ob tal-a??ard u mill-im?atri, ikun xi jkun il-post fejn dan ikun qed ji?i organizzat u l-post ta’ residenza tal-organizzatur tag?hom.

22 Sussidjarjament, ir-Renju ta’ Spanja jissottometti li anki li kieku wie?ed kellu jippresupponi li l-e?enzjoni kkontestata tikkostitwixxi restrizzjoni g?al-libertà li ji?u pprovduti servizzi, din ir-restrizzjoni hija, fid-dawl tal-fatt li s-servizzi inkwistjoni huma spe?ifi?i, ??ustifikata abba?i tal-ordni so?jali, g?al ra?unijiet ta’ prevenzjoni tal-?asil tal-flus u tal-?lieda kontra l-frodi fiskali, kif ukoll abba?i tal-protezzjoni tal-konsumaturi.

23 Dwar l-ordni so?jali, l-ewwel nett, ir-Renju ta’ Spanja jikkunsidra li sa fejn il-li?i inkwistjoni hija analoga ma’ dawk li l-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet dwarhom fil-kuntest tal-kaw?i li taw lok g?as-sentenzi tal-24 ta’ Marzu 1994, Schindler (C?275/92, ?abra p. I?1039); tal-21 ta’ Settembru 1999, Läärä *et* (C?124/97, ?abra p. I?6067), kif ukoll tal-21 ta’ Ottubru 1999, Zenatti (C?67/98, ?abra p. I?7289), ir-ra?unament adottat mill-Qorti tal-?ustizzja f’dawn is-sentenzi jkun jista’ ji?i traspost g?all-kaw?a inkwistjoni.

24 Jirri?ulta b’mod partikolari minn dawn is-sentenzi li l-Istati Membri jiddisponu minn setg?a diskrezzjonali wiesg?a fil-qasam tal-lotteriji u ta’ log?ob ie?or tal-a??ard sabiex jipprote?u lill-konsumaturi u l-ordni so?jali.

25 Huwa pre?i?ament g?al dan il-g?an li l-e?enzjoni kkontestata ?iet adottata, ji?ifieri, minn na?a, biex b’mod ?enerali tiskora??ixxi l-log?ob, billi tistabbilixxi l-prin?ipju ta’ tassazzjoni fuq dan it-tip ta’ d?ul, u min-na?a l-o?ra, tag?ti trattament preferenzjali lir-reb? mil-lotteriji u mil-log?ob organizzat minn entitajiet pubbli?i, g?all-iffinanzjar tal-infrastrutturi g?all-u?u pubbliku.

26 G?al dak li g?andu x’jaqsam, fit-tieni nett, mal-prevenzjoni tal-?asil tal-flus u l-?lieda kontra l-

frodi fiskali, ir-Renju ta' Spanjal jissottometti li t-twettiq ta' dawn l-g?anijiet ikun serjament ippre?udikat jekk l-e?enzjoni kkontestata tibda tapplika g?ar-reb? mil-log?ob organizzat minn ?erti korpi pubbli?i jew ta' assistenza, li mhumiex su??etti g?al-li?i Spanjola, peress li l-amministrazzjoni fiskali ma jkollhiex il-possibbiltà li tikkontrolla dan id-d?ul b'mod simili g?al kif tag?mel attwalment.

27 Fit-tielet nett, dwar dak li g?andu x'jaqsam mal-protezzjoni tal-konsumaturi, ir-Renju ta' Spanja jfakkar li fi Spanja, l-organizzazzjoni tal-lotteriji, tal-log?ob tal-a??ard u l-im?atri hija attività su??etta g?al li?i li g?andha l-g?an t?ares id-drittijiet u l-interessi tal-parte?ipanti, billi ti?gura l-applikazzjoni kontinwa tal-li?i applikabbli. L-estensjoni tal-e?enzjoni inkwistjoni g?al entitajiet li mhumiex su??etti g?al-li?i li tirregola l-organizzazzjoni tal-imsemmi log?ob, ikollha l-effett li tnaqqas il-livell ta' protezzjoni tal-konsumaturi. Din l-e?enzjoni g?aldaqstant hija ??ustifikata bil-?tie?a li ti?i ggarantita l-protezzjoni tal-konsumaturi, meqjusa b?ala ne?essarja mill-awtoritajiet Spanjoli, ra?uni din li ?iet espressament rikonoxxuta mill-Qorti tal-?ustizzja fil-?urisprudenza tag?ha.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-?ustizzja

Fuq l-e?istenza ta' ksur tat-trattament ugwali bba?at fuq in-nazzjonalità

28 Preliminarjament, g?andu ji?i mfakkar li, g?alkemm it-tassazzjoni diretta taqa' ta?t il-kompetenza tal-Istati Membri, dawn tal-a??ar g?andhom madankollu je?er?itaw din il-kompetenza fir-rispett tad-dritt Komunitarju (sentenzi tal-11 ta' Awwissu 1995, Wielockx, C?80/94, ?abra p. I?2493, punt 16; tas-16 ta' Lulju 1998, ICI, C?264/96, ?abra p. I?4695, punt 19; tad-29 ta' April 1999, Royal Bank of Scotland, C?311/97, ?abra p. I?2651, punt 19; tas-6 ta' ?unju 2000, Verkooijen, C?35/98, ?abra p. I?4071, punt 32, u Lindman, i??itata iktar 'il fuq, punt 18).

29 Fir-rigward tad-dispo?izzjonijiet tat-Trattat dwar il-libertà li ji?u pprovduti servizzi, din tapplika, hekk kif il-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet fir-rigward tal-organizzazzjoni tal-lotteriji, g?al attività li tikkonsisti f'li tippermetti lil dawn li jag?mlu u?u minnha li jipparte?ipaw, bi ?las, f'log?ba bi skop ta' lukru (ara s-sentenza Lindman, i??itata iktar 'il fuq, punt 19). Barra minn dan, il-libertà li ji?u pprovduti servizzi tapplika kemm favur il-prestatarju u kif ukoll favur id-destinatarju tas-servizzi (ara s-sentenza tat-8 ta' Settembru 2009, Liga Portuguesa de Futebol Profissional u Bwin International, C?42/07, ?abra p. I?0000, punt 51).

30 Barra minn dan, il-Qorti tal-?ustizzja, ripetutament idde?idiet li jekk huwa le?ittimu g?al Stat Membru li jirri?erva l-g?oti ta' benefi??ji fiskali g?al entitajiet li g?andhom xi w?ud mill-g?anijiet li huma ta' interess ?enerali, Stat Membru ma jistax madankollu jirri?erva l-benefi??ju ta' vanta??i tali g?all-entitajiet biss stabbiliti fuq it-territorju tieg?u u li l-attivitajiet tag?hom jistg?u g?alhekk je?entawh mir-responsabbiltajiet tieg?u (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tas-27 ta' Jannar 2009, Persche, C?318/07, ?abra p. I?359, punt 44).

31 B'mod partikolari, meta korp li huwa rrikonoxxut b?ala wie?ed ta' interess ?enerali fi Stat Membru jissodisfa l-kundizzjonijiet imposti f'dan ir-rigward mil-le?i?lazzjoni ta' Stat Membru ie?or u g?andu b?ala g?an il-promozzjoni ta' interessi identi?i tal-kollettività, b'mod li jkun possibbli li ji?u rrikonoxxuti li huma ta' interess ?enerali f'dan l-Istat Membru, l-awtoritajiet ta' dan l-Istat Membru ma jistg?ux jirrifjutaw lil dan il-korp id-dritt g?al trattament ugwali biss min?abba l-fatt li mhux stabbilit fit-territorju tag?hom (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-14 ta' Settembru 2006, Centro di Musicologia Walter Stauffer, C?386/04, ?abra p. I?8203, punt 40; tal-11 ta' Settembru 2007, Schwarz u Gootjes-Schwarz, C?76/05, ?abra p. I?6849, punt 81, kif ukoll Persche, i??itata iktar 'il fuq, punt 49).

32 Minn dan, il-Qorti tal-?ustizzja kkonkludiet li korp stabbilit fi Stat Membru u li jissodisfa l-kundizzjonijiet imposti g?al dan il-g?an minn Stat Membru ie?or g?all-g?oti ta' benefi??ji fiskali,

jinsab, fir-rigward tal-g?oti minn dan l-a??ar Stat Membru ta' benefi??ji fiskali li g?andhom l-g?an li jinkora??ixxu l-attivitajiet ta' interess ?enerali kkon?ernati, f'sitwazzjoni komparabbli ma' dik tal-korpi rrikonoxxuti b?ala li huma ta' interess ?enerali li huma stabbiliti f'dan l-a??ar Stat Membru (sentenza Persche, i??itata iktar 'il fuq, punt 50).

33 Hekk kif l-Avukat ?enerali osserva fil-punt 66 tal-konklu?jonijiet tieg?u, g?andu ji?i kkonstatat li l-korpi pubbli?i u l-entitajiet li jwettqu attivitajiet ta' natura so?jali jew ta' assistenza ming?ajr skop ta' lukru, stabbiliti fi Stat Membru ie?or li mhux ir-Renju ta' Spanja u li jfittxu l-istess g?anjiet b?al dawk imfittxa mill-korpi u mill-entitajiet elenkati fl-Artikolu 7(ñ) tal-li?i dwar it-taxxa fuq id-d?ul jinsabu f'sitwazzjoni komparabbli ma' dik ta' dawn tal-a??ar.

34 F'dawn i?-?irkustanzi, hemm lok li ji?i konklu? li l-e?enzjoni fiskali prevista fl-Artikolu 7(ñ) tal-li?i dwar it-taxxa fuq id-d?ul, billi g?andha l-effett li ji?i ttrattat b'mod iktar favorevoli r-reb? iddistribwit mill-korpi u mill-entitajiet elenkati f'din id-dispo?izzjoni, tikkostitwixxi restrizzjoni diskriminatorja g?al-libertà li ji?u pprovduti servizzi g?ad-dannu tal-korpi pubbli?i u tal-entitajiet li je?er?itaw dawn l-attivitajiet ta' natura so?jali jew ta' assistenza ming?ajr skop ta' lukru, stabbiliti fi Stat Membru ie?or li mhux ir-Renju ta' Spanja u li jfittxu l-istess g?anjiet b?al dawk imfittxa mill-korpi u mill-entitajiet elenkati f'din id-dispo?izzjoni.

35 Din il-konklu?joni madankollu tapplika biss g?all-korpi u g?all-entitajiet komparabbli ma' dawk imsemmija f'din id-dispo?izzjoni u, kuntrarjament g?al dak li ssostni l-Kummissjoni, ma tapplikax g?all-organizzaturi kollha tal-lotteriji, tal-log?ob u tal-im?atri stabbiliti f'Stat Membru ie?or li mhux ir-Renju ta' Spanja. Fil-fatt, dawn l-organizzaturi mhumiex kollha f'sitwazzjoni komparabbli g?al dik tal-korpi u tal-entitajiet elenkati fl-Artikolu 7(ñ) tal-li?i dwar it-taxxa fuq id-d?ul. Minn dan jirri?ulta li r-rikors tal-Kummissjoni g?andu ji?i mi??ud f'dak li jirrigwarda l-organizzaturi ta' lotteriji u ta' m?atri stabbiliti f'Stat Membru ie?or li mhux ir-Renju ta' Spanja u li mhuwiex o??ettivament komparabbli ma' dawk elenkati f'din id-dispo?izzjoni.

Fuq il-?ustifikazzjoni tad-diskriminazzjoni

36 L-ewwel nett, g?andu ji?i mfakkar li g?alkemm il-Qorti tal-?ustizzja identifikat numru ta' ra?unijiet imperattivi ta' interess ?enerali, b?alma huma l-g?anijiet ta' protezzjoni tal-konsumaturi, ta' prevenzjoni tal-frodi u tal-inkora??iment ta?-?ittadini li jid?lu f'nefqa e??essiva marbuta mal-log?ob kif ukoll ta' prevenzjoni ta' problemi ta' natura so?jali b'mod ?enerali (ara, b'mod partikolari, is-sentenza Liga Portuguesa de Futebol Profissional u Bwin International, i??itata iktar 'il fuq, punt 56), li huma suxxettibbli li ji?u invokati sabiex ti?i ??ustifikata restrizzjoni g?al-libertà li ji?u pprovduti servizzi, madankollu, xorta wa?da jibqa' l-fatt li dawn l-g?anjiet qed ji?u invokati sabiex ji??ustifikaw restrizzjonijiet applikati b'mod diskriminatorju (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-30 ta' Novembru 1995, Gebhard, C?55/94, ?abra p. I?4165, punt 37; tas-6 ta' Novembru 2003, Gambelli *et*, C?243/01, ?abra p. I?13031, punt 65; tas-6 ta' Marzu 2007, Placanica *et*, C?338/04, C?359/04 u C?360/04, ?abra p. I?1891, punt 49, kif ukoll Liga Portuguesa de Futebol Profissional u Bwin International, i??itata iktar 'il fuq, punt 60).

37 Jirri?ulta wkoll mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja li sa fejn restrizzjoni, b?al dik fil-kaw?a prin?ipali, g?andha natura diskriminatorja, hija kompatibbli mad-dritt Komunitarju biss jekk tirri?ulta minn dispo?izzjoni derogatorja espressa, b?al ma huwa l-Artikolu 46 KE, li jirreferi g?alih l-Artikolu 55 KE, ji?ifieri l-ordni pubbliku, is-sigurtà pubblika u s-sa??a pubblika (sentenza tas-16 ta' Jannar 2003, Il-Kummissjoni vs L-Italja, C?388/01, ?abra p. I?721, punt 19).

38 Konsegwentement, ir-restrizzjoni inkwistjoni f'din il-kaw?a hija ??ustifikata biss fil-ka? li l-g?anijiet imfittxa mil-le?i?latur Spanjol jirri?ultaw minn ra?unijiet ta' ordni pubbliku, ta' sigurtà pubblika jew ta' sa??a pubblika fis-sens tal-Artikolu 46(1) KE u li tkun konformi mal-prin?ipju tal-proporzjonalità. F'dan ir-rigward, g?andu jing?ad ukoll li le?i?lazzjoni nazzjonali tkun adegwata

sabiex tiggarantixxi li jintla?aq l-g?an invokat biss jekk verament tirrifletti l-intenzjoni li dan jintla?aq b'mod koerenti u sistematiku (sentenza tal-10 ta' Marzu 2009, Hartlauer, C?169/07, ?abra p. I?1721, punt 55, kif ukoll Liga Portuguesa de Futebol Profissional u Bwin International, i??itata iktar 'il fuq, punt 61).

39 L-ewwel nett, fir-rigward tal-g?an ta' prevenzjoni tal-?asil tal-flus u l-?lieda kontra l-frodi fiskali, mhuwiex ne?essarju li ji?i ddeterminat jekk dan il-g?an huwiex suxxettibbli li jirri?ulta mill-kun?ett ta' ordni pubbliku. Huwa bi??ejjed li ji?i kkonstatat g?al dan il-g?an, hekk kif jirri?ulta mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, li l-awtoritajiet ta' Stat Membru ma jistg?ux validament jaslu g?all-konklu?joni, b'mod ?enerali u ming?ajr distinzjoni, li l-korpi u l-entitajiet stabbiliti f'Stat Membru ie?or je?er?itaw attivitajiet kriminali. Barra minn dan, il-fatt li b'mod ?enerali ji?u esklu?i mill-benefi??ju ta' e?enzjoni fiskali dawn l-korpi u dawn l-entitajiet jidher li huwa sproporzjonat, peress li jmur lil hinn minn dak li huwa ne?essarju sabiex ti?i mi??ielda l-kriminalità. Fil-fatt, je?istu numru ta' mezzi sabiex ji?u kkontrollati l-attivitajiet u l-kontijiet ta' dawn (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi ??itati iktar 'il fuq Gambelli *et*, punt 74, kif ukoll Centro di Musicologia Walter Stauffer, punt 61).

40 It-tieni nett, f'dak li jirrigwarda l-?lieda kontra l-vizzju tal-log?ob, g?andu jing?ad li filwaqt li ma jistax ji?i esklu? li dan l-g?an jista' ji?i kkunsidrat ta?t il-kun?ett ta' protezzjoni tas-sa??a pubblika, f'dan il-ka? g?andu ji?i kkonstatat, l-ewwel nett, li r-Renju ta' Spanja ma ressaq l-ebda element ta' natura li jistabbilixxi li, fi Spanja, dan il-vizzju huwa daqshekk ?viluppat li jista' ji?i kkunsidrat b?ala li jikkostitwixxi riskju g?as-sa??a pubblika.

41 Insegwitu, hekk kif l-Avukat ?enerali ppre?i?a fil-punt 85 tal-konklu?jonijiet tieg?u, l-e?enzjoni tar-reb? hija suxxettibbli li tinkora??ixxi lill-konsumaturi jipparte?ipaw fl-lotteriji, log?ob tal-a??ard u m?atri li jafu jibbenefikaw minnhom, u g?aldaqstant mhijiex ideali sabiex tiggarantixxi b'mod koerenti t-twettiq tal-g?an allegatament imfittex.

42 Fl-a??ar nett, sa fejn l-e?enzjoni kkontestata ma ti?ux inkunsiderazzjoni t-tipi differenti ta' log?ob, ir-Renju ta' Spanja ma jistax validament isostni li din l-e?enzjoni g?andha l-g?an li tidderie?i x-xenqa g?al-log?ob, ta' dawk li jilag?bu, lejn ?ertu log?ob li r-regoli tag?hom g?andhom potenzjal mnaqqas g?all-ivvizzjar.

43 It-tielet nett, fir-rigward tal-argument tar-Renju ta' Spanja li d-d?ul tal-korpi u tal-entitajiet minn log?ob li jibbenefika mill-e?enzjoni inkwistjoni jikkontribwixxu sabiex jiffinanzjaw infrastrutturi u pro?etti g?all-u?u pubbliku, g?andu ji?i mfakkar li l-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet li g?alkemm mhuwiex irrilevanti li l-lotteriji u log?ob ie?or g?al flus jistg?u jipparte?ipaw, b'mod sinjifikanti, fl-iffinanzjar ta' attivitajiet ming?ajr skop ta' lukru jew ta' interess ?enerali, ra?uni b?al din, minnha nfisha, ma tistax ti?i kkunsidrata b?ala ?ustifikazzjoni o??ettiva tar-restrizzjonijiet g?al-libertà li ji?u pprovduti servizzi (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi ??itati iktar 'il fuq Schindler, punt 60, u Zenatti, punt 36). G?alhekk, jirri?ulta mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja li l-kunsiderazzjonijiet ekonomi?i mhumiex parti ta' xi wa?da mir-ra?unijiet tal-Artikolu 46 KE li tista' ti??ustifika restrizzjoni g?al-libertà li ji?u pprovduti servizzi ggarantiti mit-Trattat (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi ??itati iktar 'il fuq Il-Kummissjoni vs L-Italja, punti 19 u 22, kif ukoll Gambelli *et*, punt 61).

44 Ir-raba' nett, f'dak li jirrigwarda l-protezzjoni tal-ordni so?jali kif ukoll tal-protezzjoni tal-konsumaturi, g?andu ji?i ppre?i?at li, kuntrarjament g?al dak li jqis ir-Renju ta' Spanja, ir-ra?unament tal-Qorti tal-?ustizzja fis-sentenzi tag?ha ??itati iktar 'il fuq Schindler, Läärä *et* kif ukoll Zenatti f'dak illi jirrigwarda dawn il-?ustifikazzjonijiet ma g?andhomx ikunu applikabbli f'dan il-ka?.

45 Fil-fatt, b'mod differenti mir-restrizzjonijiet inkwistjoni fil-kaw?i li taw lok g?al dawn is-sentenzi, ir-restrizzjoni inkwistjoni f'din il-kaw?a mhux tapplika indiskriminatament, i?da hija ta'

natura diskriminatorja. Konsegwentement, hija ma tistax ti?i ??ustifikata g?al ra?unijiet imperattivi ta’ interess ?enerali, b?all-protezzjoni tal-ordni so?jali jew il-protezzjoni tal-konsumaturi.

46 G?andu jing?ad ukoll li, hekk kif qal l-Avukat ?enerali, b’mod partikolari fil-punti 93 u 104 tal-konklu?jonijiet tieg?u, l-e?enzjoni kkontestata f’kull ka? ma tippermettix li, minn na?a, jintla?aq l-g?an ta’ protezzjoni tal-ordni so?jali billi tinkora??ixxi l-parte?ipazzjoni fil-lotteriji u fl-im?atri flok ma tiskora??ixxi dawn u, min-na?a l-o?ra, l-g?an ta’ protezzjoni tal-konsumaturi billi ma te?isti l-ebda rabta diretta bejn din l-e?enzjoni u l-mi?uri amministrattivi inti?i sabiex jipprote?u l-interessi tal-konsumaturi.

47 Minn dan jirri?ulta li d-diskriminazzjoni inkwistjoni f’din il-kaw?a mhijiex i??usitifikata fis-sens tal-Artikolu 46(1) KE.

48 Sa fejn id-dispo?izzjonijiet tal-Artikolu 36 tal-Ftehim ?EE g?andhom l-istess portata ?uridika b?al dik tad-dispo?izzjonijiet, li huma essenzjalment identi?i, tal-Artikolu 49 KE, il-kunsiderazzjonijiet fuq imsemmija jistg?u ji?u trasposti *mutatis mutandis* g?al dan l-Artikolu.

49 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet fuq imsemmija, g?andu ji?i kkonstatat li, billi ?amm fis-se?? le?i?lazzjoni fiskali li te?enta r-reb? mag?mul minn parte?ipazzjoni f’lotteriji, f’log?ob u f’im?atri organizzati fir-Renju ta’ Spanja minn ?erti korpi pubbli?i u entitajiet stabbiliti f’dan l-Istat Membru u li je?er?itaw attivitajiet ta’ natura so?jali jew ta’ assistenza ming?ajr skop ta’ lukru, ming?ajr ma din l-istess e?enzjoni ting?ata lir-reb? li ?ej minn lotteriji, log?ob u m?atri organizzati mill-korpi u mill-entitajiet stabbiliti fi Stat Membru ie?or tal-Unjoni jew ta?-?ona Ekonomika Ewropea u li je?er?ita attivitajiet tal-istess tip, ir-Renju ta’ Spanja naqas milli jwettaq l-obbligi tieg?u ta?t l-Artikoli 49 KE u 36 tal-Ftehim ?EE.

Fuq l-ispejje?

50 Skont l-Artikolu 69(2) tar-Regoli tal-Pro?edura, il-parti li titlef il-kaw?a g?andha tbati l-ispejje?, jekk dawn ikunu ?ew mitluba. Madankollu, skont l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 69(3) tal-istess regoli, jekk il-partijiet ikunu telliefa rispettivament fuq kap jew iktar tat-talbiet tag?hom, il-Qorti tal-?ustizzja tista’ tidde?iedi li taqsam l-ispejje? jew tidde?iedi li kull parti tbati l-ispejje? tag?ha. Peress li l-Kummissjoni u r-Renju ta’ Spanja tilfu parzjalment, hemm lok li huma ji?u ordnati jbatu l-ispejje? tag?hom.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (L-Ewwel Awla) taqta’ u tidde?iedi:

1) **Billi ?amm fis-se?? le?i?lazzjoni fiskali li te?enta r-reb? mag?mul minn parte?ipazzjoni f’lotteriji, f’log?ob u f’im?atri organizzati fir-Renju ta’ Spanja minn ?erti korpi pubbli?i u entitajiet stabbiliti f’dan l-Istat Membru u li je?er?itaw attivitajiet ta’ natura so?jali jew ta’ assistenza ming?ajr skop ta’ lukru, ming?ajr ma din l-istess e?enzjoni ting?ata lir-reb? li ?ej minn lotteriji, log?ob u m?atri organizzati mill-korpi u mill-entitajiet stabbiliti fi Stat Membru ie?or tal-Unjoni Ewropea jew ta?-?ona Ekonomika Ewropea u li je?er?ita attivitajiet tal-istess tip, ir-Renju ta’ Spanja naqas milli jwettaq l-obbligi tieg?u ta?t l-Artikoli 49 KE u 36 tal-Ftehim fuq i?-?ona Ekonomika Ewropea, tat-2 ta’ Mejju 1992.**

2) **Il-kumplament tar-rikors huwa mi??ud.**

3) **Il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej u r-Renju ta’ Spanja g?andhom ibatu l-ispejje? tag?hom.**

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: l-Ispanjol.